

KECSKEMÉTI LAPOK

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 5 frt — kr. Negyedévre 1 frt 50 kr.
Félévre . . . 2 . 50 . . . Egy szám ára 12 kr.

Küljelmű az az folytat minden hónap elején lehet.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

HIRDETÉSI DÍJ:

4 hasabon petit sor 5 kr., többszöri vagy terjedelmes hirdetésekül árlengedés adatik.

MEGJELNIK MINDEN VASARNAP

SZERKESZTŐ LAKIK: III. TIZED, BUDAI-ÚTCA, 189. SZ.

KIADÓ-HIVATAL: BUDAI-ÚTCA, 186. SZ.

Bélyegdíj minden bejelentésért 30 kr.

A belső sétatér.

Gyenes mérnök maradandó emléke ez az alig 3000 □ öl liget, viseli is nevét; a Déllő mocsárért akkor kapta ezt városunk cserébe, mikor az alföldön csekély volt még az érzék belső íres terek befásítására. Hasonlót a 30-as évek közepén, mikor ez megszületett, kevés magyar város mutathatott föl. Meg is volt e „promonád”-nak, a hogy a nép elnevezte, a maga arany kora, de róla már csak az emlékezet beszél s egykor fényes kioszkja romjai nem rég pusztultak el középről. Elismerés érte az intéző köröknek, hogy teljesen el nem hagyják zülleni: mert erre az útra tért a 80-as évek kezdetén.

Elemek és gyermek-kéz nyújték; az 1880-ban uralkodóul beállt magas talajvíz vagy földárja erős ritkítást vitt végre 600 darab fája közt, ugyancsak tizedelte az alföld legnépszerűbb falakját a fehér akácot, mely rajta túlnyomó számban volt képviselve. Utánok mentek a tölgy, vadgesztenye, vadolajfa, bignónia, itt ott maradt még a juhar, szil, nyárfa, csak a kőr és fűz állta helyét, hogy árnyat adjon, mely 10 év előtt valóban kellemes volt még a déli órákban is a nyári verőfénytel szemben. E korszakot megelőzőleg csak annyi történt rajta, hogy a felső végén terülő rész a szárazmalom kisajátítása után befásítást nyert.

De kedvezőbb korszak derült rá, midőn a vele szomszédos házak egyikének urát emelte a közbizalom az 1884-ben szervezett mérnök-tanácsosi székbe. Ezóta kapott a beömlő nyári záporok vizárja ellen védelmet, esteli kivilágítást, több ülő padot, talaja töltést, sétaterei domború fölületet, hogy az eső és hó leve gyors lefolyást nyerjen. Minden tavasz új famustrálást

eszközölt, a pusztult törzsek helyébe újak léptek, de azok állandósítása gyermek kezek ellen csakis azóta van biztosítva, hogy tiszoksovány veszi őket körül és időnkint itatást nyerne.

Most midőn a nyaralók iránt kedv kapott életre köztünk és a városi kényelmet nem mindenki hajlandó magától ellökni, hogy zöldben való lakás végett a szőlők közé zárkózzék, bármi közel legyenek is azok: újabb jövő ígérkezik a belső sétatér számára is. Nemcsak az esti sétálók szám-szaporodása jelzi ezt, de az a körülmény is, hogy a városi tanács legközelebb két új ház építésére adott engedélyt annak belső során és a viseltebb házak tulajdonosi fölbuzdulva a rájuk nézve kedvező áramlat láttára majd mindnyájan hajlandók telkeiket áruba bocsátani.

De ezzel megtéve minden még nincs; az új házak, valamint a régiek eshető fölépítése is többé kevésbé megszükiti a sétatert, holott épen annak a bővítése volna kívánatos; mert hogy a városi lakókra nézve a tiszta lég termő helyeinek szaporítása, az úgynevezett „belső tüdők” fejlesztése nagyon üdvös, nem szorul bővebb vitásra. Sok lehetséges az ég alatt és az a szerencse, hogy a belső sétatérnek okkal módval való bővítése sem tartozik a megvalósulhatlan óhajok közé. Lássuk a módját.

Hogy gyalogsági kaszárnyát épít a törvényhatóság, az bizonyos, mert azt kell legelőször létesítenie, ha az ősbeteri kaszárnyát ki akarja üríteni a közgazgatási hivatalok elhelyezése végett addigra, míg az új városház építés alatt áll. Mihelyt a tervezett épületlancz kész lesz, természetes, hogy a Mollinárnyak oda kívánják elhelyezni ruhás és fegyvertárukat, mely ma a belső sétatert elzáró Kiss Pál-féle házban

van. Elcsik akkor a közpénztár e katonai magazin bérjövödelmétől és elűtheteti helyéről kár nélkül azt a házat, melyet különben is a sétatér kinyitása végett sajátított ki a közönség.

De mivel köze jött 1870-ben az akkor új reáliskola elhelyezési, 6 év után pedig annak a bővebb Órhalmi-féle házba való átszállásolási szükségessége és a katonaság egyelőre jó haszonbért ígért: belement a közönség abba, a mit épen nem tervezett, lebontás helyett befektetéseket eszközölt a Kiss Pál-féle házba a katonaság kedveért, — a közl jövőben azonban oda jut vele, hogy kár nélkül térhet vissza eredeti szándékához és a belső sétatert a nagybudai-útczáig bővítheti ki. Mihelyt az megtörténik és levegőt kap a promonád, nemcsak minden fája, szál füve vigabb tenyészetnek indul, de a közönséget is örömebbé látogatásra csalogatja a nyílt óáz, mely a város közepén virul.

A szabadságról.

— Essay. —

Azon nagy tulajdonok között, melyekkel az ember, nagy természetben elfoglalt kiváló állásánál fogva bir, kétségkívül a legfontosabb és legbecesebb: a szabadság. Az egyének a társadalomban való létjoga és ennek körén belül cselekvési képessége szabadságtól függ, legelő sorban és bátran elmondhatjuk, hogy a szellemi tevékenység ott áll legmagasabb színvonalon, a hol leghababban nyilvánul a gondolat. A politikai és társadalmi élet minden fázisában, figyeljük meg bár amabban bármelyik kormányformát, vagy ebben bármely társadalmi osztályt, a haladás legfőbb rögöjét s ezzel kapcsolatban a tökélynek legszembetűnőbb ismervét ama szabadság képezi, melyvel a történelmi alakulások következtében létrejött néposztályok társadalmi és politikai érettségükönél fogva rendelkeznek. Innén van az, hogy a törvényhozás legnehezebb feladata ama szabadság meghatározása, melyvel az egyént — különböző jogzimeknél fogva — az állammal

szemben megajándékozza. S ha egyéniségünknek az egészhez való viszonyát kiterjesztve az egész társadalomra vonatkoztatjuk, azon meggyőződésre jutunk, hogy minden nevezetes szociális kérdés alapja azon szabadság terjedelmének meghatározása, melyhez az egyének joga van, hogy bizonyos tekintetben cselekedhessék, illetőleg rendelkezhessék. Az ily értelemben vett szabadság képezi az egészséges társadalmi rend élető elemét, fejlődésének legbiztosabb zálogát és nemesítőjét.

Talán nincs fogalom, melynek nagyobb terjedelme volna a szabadságnál. Eltekintve az akarat szabadságától, mely inkább pusztán filozófiai szempontból fontos, a szoros értelemben polgári szabadság köre is, különböző szempontok vége figyelembe rendkívül sok intézményre vonatkozhatik. Legfontosabb talán az államban és társadalomban egyaránt a gondolat szabadsága. A különböző nézetek nyilváníthatása és az ebből származó vitaközös szabadság főtényezőit képezik a közös elérésének, melynek megteremtése pedig minden állam legfőbb célját képezi.

A szabadság az ember jogállására is jelentékeny befolyással van. Minden embert megilletnek bizonyos jogok emberi voltánál fogva, de polgári jogok csak a szabad embert illetik meg. A történelem különböző zakaiban más és más érteleme van a meghatározásnak: szabad ember. A római világban egyéniséggel nem bíró pl. más értelemben nem élvezte a szabadságot, mint a ki a középkorban szorult másnak védelmére; a mai társadalom pedig minden előző időtől eltérő nézetet vall, melynek oka nem más, mint a historiai fejlődés okozta átalakulás.

A XIX. század társadalmában a gondolat szabadság jóformán azonos a sajtó szabadsággal. A vitaközös legezészerűbb tere a sajtó, mely legelőször többek, sőt gyakran a közvélemény tolmácsolója. De eme szabadság jótékony hatása csak addig tart, míg a törökének ezéja valamely haszon előidézése. És különösen ez utóbbinak igazolása fölött nehéz ítéletet mondani. A politikai élet terén pl. nyilvánvaló a hátrány, mely egy államférfiúnak bár jóhiszeműleg elkövetett hibás lépéséből származik, midőn a hatalom adta szabadság oly tény elkövetését engedi meg neki, melynél hiányzik a gyakorlati haszonnak legalább valószínű bekövetkezése.

De eltekintve a politikai élettől az egyén általában enyhén vizsgálja a maga

KECSKEMÉTI LAPOK TÁRCZÁJA

A hölgyválasz.

Elbeszélés írta: Rösler Gyula.

Kedves barátom!

Tudom nagyot nézsz, mikor e levelemhez csatolt lakodalmi meghívót olvasod. Nem tudod elképzelni, mint jutok én arra a gondolatra, hogy megházadosjam.

De ne is törd ezen a fejed, megkímélek a találgatás fáradságától, és leírom a történetemet, te csak cizmet adj nekí, mert én nem tudom mi lesz a jobb cím: „Kossuth-ünnep, eljegyzéssel,” a mi egy kicsit hosszú, „A lével,” a mi nagyon rövid, vagy pedig „A hölgyválasz.”

Válassz ezek közül: és ird elbeszélésem homlokára a melyik legjobban tetszik, mert ha az elbeszélés meg van, cizim is kell hozzá.

Olvasd:

Az 1889. évi Lajos napja, míg élek feledhetlen lesz előttem. Nemcsak azért, mert még addig nem részesültem oly igazán magyaros dalbadásokban, mint akkor a nagy Kossuth-ünnepen, hanem mert e napon ösmérkedtem meg a bájos Erzsikével, kibem feltaláltam sokáig hasztalan keresett ideáomat.

Mint jó magyar emberhez illik, én is részt vettem az ünnepélyeken s midőn ennek nyilvános része véget ért, a Széchenyi-szigeten levő kioszkba mentem, hol egy zárt-körü társaság tartotta jótékonyezelő Kossuth-ünnepét.

Volt ott hangverseny, mely — leszámítva, hogy az egyik szavalló az emelvényre lépésekor megbottlott és elesett, s ettől az

egyik énekesnő oly erős nevéző görcsöket kapott, hogy a Kossuth-nótát ki kellett hagyni a műsorból, — nagyon szépen sikerült.

A tombola ellen sem panaszkodhattak, azok, — a kik nem vettek tombola-jegyet. A nemzetközi levélposta pedig nagyszerűen működött.

A fürge kártyaúrúsr leányok bájos mosolyai kinálgatták levelezőlapjait; a postások pedig, ide oda futkostak a számozott asztalok között keresve az cizmetzettek, a kik legelőször nagyot nevettek a kétértelmű levelek tartalmán.

Az egyik rendezőt kivéve nem volt ösmérsőm a társaságban s így egyedül foglaltam helyet az egyik asztalnál.

Alighogy leültem mellettem termett egy fehérruhás leányka és a nagy sietségtől lehege kintálta levelezőlapjait:

— Vegyen egy kártyát uram! Jótékonyezélra adom az árat.

— Mit csináljak a kártyával szép leánykám?

— Küldje el valakinek.

— Nincs itt senkim. Idegen vagyok.

— Akkor használja fel ösmérségsé kötésére.

— Nem kell az ösmérségségem senkinek.

— Dehogy nem, dehogyan nem! Sok szép leány van itt, ki szivesen köt ösmérségséget a csinos és szellemes fiatal emberrel.

— Ha én azok közé tartoznám . . .

— Ej, ej, uram! Csak nem kívánja, hogy én bóköljak önnek. Inkább vegyen egy kártyát.

— Az ily kedves parancsolónak lehetetlen szót nem fogadni, — mondám és egy ropogós forinttal megváltam a levelezőlapot, mire a leányka tova futott.

Még sokáig ültem ott a hangverseny-

zöket hallgatva, míg eszembe jutott, a levelezőlap még mindig elküldetlenül hever előttem, holott már a hangverseny vége felé közeledünk.

Felkeltem és sétálni kezdtem a számozott asztalok között, keresve egy leányt, kinek elküldjem a levelet, de csak hosszas keresés után találtam olyat, ki első pillantra teljes mértékben megnyerte tetszésemet.

A szavalló emelvényen szemben állt, egyszerű, csipkékkel díszített fehér ruhában. Abrándos kék szemével a csillagokat lát-szórt olvasni, félig nyitott ajkán kivillogtak fehér fogai s a fejét körítő dús szőke haját bátran glóriának néztem volna, ha az abba font nemzeti szallag nem figyelmemet, hogy egy lelkes honleányával álltam szemben.

Mereven néztem egy percig és önkéntelenül éreztem, hogy el van döntve, — e lánykát megszerettem.

Feljegyeztem az asztal számát és helyemre sietve megírtam a következő levelet: „Szép ismeretlenem!”

Akaratlanul is bóköl kezdtem e soraim, de azért ne higgye, hogy azok közé tartozom, kik egyebet sem tudnak, mint hizelegni. Ha megengedi, hogy személyesen tesselem tiszteletemet és szóvall mondhassem el azt, mit e lapra le nem írhatok, nagyon boldogga tesz. Még eddig úgy sem voltam az!

Válaszért esd a „pörge-bajszos árva”, a 64. asztalnál.*

A levélre felírtam a címet: „52-ik asztalhoz fehér köpenyű kisasszony, fején nemzeti szallaggal”, és a kártyát dobottam a legközelebbi gyűjtő-szekrénybe, és magam pedig a szavalló-emelvény mögé álltam, lesve, mi fog történni.

Nem sokáig kellett várom, míg jött az egyik postás és átadta a leveletem a

meglepett leánykának, ki a legnagyobb zavarral olvasta el, és tanácskozni kezdett a mamával, feleljen-e, vagy ne?

Igent határozta.

Megtudtam azt abból, hogy a levél-árús leányokat hívták, de már későn, mert egyetlen kártyát sem lehetett kaptani.

Én boszankodtam, hogy most nem kapok választ; a leányka pedig kíváncsi lett, hogy ki írta a levelet? és többször elsétált a 64. számú asztal előtt, hol azonban már senki nem állt.

Egyszerre ötletem támadt.

Felkerestem rendező barátomat, és kértem, hozzon szóbeli választ levelemre.

A válasz nem sokáig késétt és ily hangzott: „Ha örömet okozok vele, nagyon szívesen látom.”

Alig mondta el barátom az üzenetet, midőn betegeződtött a hangverseny és nyomban utána megmozgáltak a zene, melynek hangjaira mindenki a táncterembe sietett.

Én is menni akartam, de barátom visszatartott, és addig el nem bocsátott, míg el nem beszélte egy boldog történetet, melynek hőse ő maga volt, meg a Juci szobaleány.

Végre megszabadultam barátomtól és bementem a táncterembe.

Épen szünet volt.

Erzsikét nem találtam a teremben, leültem tehát az egyik sarokba, és szokásom ellenére elméláztam.

Hölgyválasztás következett s midőn a zene első hangjai által felriazott feltekinték, már előttem állt egy leányka, kibem Erzsikére ösmertem.

Minden vérem arzomba szökött s onnét szívembe. Nem is tudom már, mit hebegtem

cselekedeteit. Szabadságánál fogva végbeviszi ezt vagy amaz, s meg van győződve, hogy helyesen cselekedett; sőt sokan vannak, kik nem is tudják, hogy mit tennének ők másnak helyzetében, elítélik mások cselekedeteit talán csak azért, mert korlátoltabb szabadságuknál fogva ők ugyanazt nem tehetik. Az ily esetekben kifejező vita azután elveszti tárgyilagossá jellegét s személyeskedéssé fajul. Ez azután nem egyéb, mint a véle mény nyilvánítás szabadságával űzött rút visszaélések.

Szükséges ennéltozva, hogy az egyén egy nagyobb hatalom által korlátozva legyen szabadságában; azon hatalom által, melynek főnállása az egyéni jölet biztosítékát képezi, mely nélkül nem állhat tenn jogrend, nem létezhetik törvényekkel védelmezett szabadság, tehát a társasélet biztosítása vagy más szóval a társadalom által. Nagyon nehéz szabályt fölláttatni arra nézve, hogy hol legyen az egyéni szabadság határa, illetőleg hol kezdődjék a társadalom korlátozó befolyása. Legkötönyebb meghatározás erre nézve Mill Stuart-é, mely szerint: „Az egyéniségnek az élet azon részével kell foglalkoznia, mely kívül áll az egyént, a társadalomnak pedig azáltal, mely kívül áll a társadalomtól érdeklő”. Tehát az egyén mindazon cselekedeteiről, melyek egyedül őt magát érdeklik, nem felelős a társadalomnak. Ellenben ott, hol az egyén által végbevitt tények következményei másokra is betyolást gyakorolnak, felelős az illető a társadalomnak. Igaz ugyan, hogy az idevágó sárelmek büntetése gyakran csak morális lehet, de az erkölcsi megsemmisülés sokszor keményebb büntetés, mint a testi halál.

Mill Stuart szerint az egyén szabadságának korlátozása e szavakkal fejeződik be: „...nem szabad másoknak ártalmára lennie”. De a társadalom nem alkot egyes esetrekre vonatkozó szabályokat, kell tehát valaminek lennie, a mi figyelmeztesse az embert cselekvési képességének határára. Ott, hol nyilvánvaló a jogrend megsértése, könnyű a sárelmet minősíteni; de azon esetekben, melyek vagy követségűek, vagy más az első pillanatra nem szembejövő hatásuknál fogva tesznek bennünket felelőssé, nagyon nehéz elbírálni, vajjon milynemű megsértésre áll fönn mások szabadságának, illetőleg mennyiben éltünk vissza a magunk szabadságával. Kell, hogy minden ember magában érezze, hogy mely cselekvéseiről felelős a külvilágnak; a mi pedig ezt érezteti, az a lelkiismeret, mely az igazság követésére int bennünket oly cselekvéseink közepette is, melyek csak saját énjünket érdeklik.

Korunkban nem mondható, hogy az egyén gondolkodásmódja megfelelő volna az egyéni szabadság fogalmának. A mai társaséletben az utánzás művészeté hódít tekintet nélkül a czélszerűsége. A divat hóbortjai manapság nem figyelmeztetik az embereket a nevelésesre s az elegancia legjellemzőbb ismertető jele a megfelelő különbség. Vajjon nem az egyéni önállóság törpülése ez a rossz szokás előnyére? ... Helyesen mondja Mill Stuart, „... így maga az értelem is rabigába jut; az emberek még abban is, a mi saját mulatságukra vonatkozik, a másokhoz való alkalmazkodásra gondolnak először is; csak tömegesen tudnak valamit

kedvelni; csak közönséges cselekedetek között tudnak választani, ... általában nélkülöznek minden eredeti sajátos nézetet és érzelmét”. Arra kell tehát törekedni, hogy egyéniségünknek megfelelő irányozzuk cselekedeteinket, függetlenül minden furde szokástól élve a szabadsággal, mely bennünket jogosan megillet.

De nemcsak a társadalomban fontos az egyéniség értékének megbecsülése, hanem az államban is. Ott, hol nem egyéni erő, hanem genie létesíti a korszaknak megfelelő intézményeket, ott a szokás uralma vagy inkább zsarnoksága lép előtérbe, mely megátalja a haladást. Ilyen állapotban van Sina, mely évezredek előtt tett szert oly uralkodó politikai szokásokra, melyeknek czélszerűségeit mai napig sem támadja meg náluk senki. Innen van azután, hogy Sinaiban nagy politikai változás most már csak idegenek közbejöttével lehetséges. S egy nagy angol állambölcsész szerint korunk közvéleménye is enged egy ilyen áramlatnak. Magán az alkotmány classicus földjén Angliában sinos a politikai egyéniségnek elismert nagysága. Egyénileg törpék, csakis egyesülten vagyunk képesek valami nagyot létesíteni”, mondja Mill Stuart s nem hihető, hogy másutt előnyösebb viszonyok léteznek.

A társadalmi tudományok legjellemzőbbiről meggyeznek abban, hogy eme hanyatlást csak úgy menekülhet meg a jelenkor társaséleté, ha az egyéni önállóság kellő érvényre jut. Eredetiségre kell törekedni szokásában és föltogásokban egyaránt, hogy gyakorlatilag is megbizonyítást nyerjen Dupont White híres állítása:

„Az egyéniség maga az élet”.

Spitzer Jenő.

Az aradi kiállítás.

A jövő hó elején megnyílik Aradon, a Maros melletti szép városban az „alföldi és délmagyarországi általános kiállítás”, melyről e lapok hasábjain ismételten volt már említés.

Arad lelkes közönsége nagy ünnepet ill az idén. Október 6-ikán leplezi le a tizenhárom vértanú szobrát, mely hazai szobrászatunk egyik legnemesebb és legszebb műve lesz. Huszonkét évi óhajítása meg a hazafi közönségnek teljességébe ezzel az aktsallal, mely egyesíteni fogja Aradon az egész országot.

Ezt a rendkívüli ünnepet az aradiak össze kívánták kapcsolni a munka ünnepevé. Meg akarták mutatni, hogy bár kegyeletes szívvel, büszkén őrzik amaz emléket, melyek szabadságharcunk gyászos kimene telével kapcsolatban Arad nevét a történet lapjain megörökítik, nem elősködnék abból a hibából, melyhez ennek a révén jutottak, hanem oda törekedjenek, hogy a szorgalmas munkálkodás segítségével érdemeljék ki az ország városai közt, ha talán nem is az elsőséget, de minden esetre az első sorba jutást.

Így jött létre az „alföldi és délmagyarországi általános kiállítás”, melynek épületei immár készek s melynek területén most a berendezés nagy munkája foglalkoztat százakat és százakat.

A kiállítás regionális, az aradi és temesi vári kereskedelmi és iparkamarák területét.

— Nem, de hogy boldoggá legyek, az most kegyedtől függ. Adja nekem szívet, kezét, szivemért, kezemért, cserében és én azt fogom mondani: „boldog vagyok!”

— Nem fél, hogy csalódnál fog bennem?

— Nem, az nem lehet! A kit az ember első látásra úgy megszeret, abban nem csalódhatik.

— S ha én önnek adnám szívemet, nem érne vissza bizalmammal?

— Erzsikém! — kiálték egészen elfeledkezve magamról. — hogy tehet fel rólam olyat!? Én nemcsak szívet, hanem kezét is kérem.

Erzsike alig hallhatólág felelt valamit, de azt már nem értettem, csak azt éreztem, hogy karjaim között tartom őt és csókzáppal boritom ajkait.

Léptek vagy tizriasztott meg bennünket s a leányka ijedten rántott vissza a mellettünk álló vastag fa mögé, leve, hogy ki jön?

A mama volt. Erzsikét kereste, de a nagy homályba nem vett észre bennünket s visszatelé indult a terembe, havá mi is követtük.

— Istenem! úgy szerettem volna még itt maradni, de anyámat már nem nyugtalaníthatom tovább.

Felelni akartam, de már nem volt időm, mert a mama meglátott bennünket és élénk sietett a kerthe:

— Hol voltál Erzsikém?

— Melegem volt anyám a teremben.

— Nem történt semmi bajod? Nem hültél meg?

— Valami történt velem, de még nem tudom, hogy baj-e?

— Mi volt az?

— Megloptak.

tehat az ország azt a részét öleli fel, melyet a királyhágó, a körös folyó, a Tisza vize s délen a Duna határol. Gazdag és változatos termelési terület, mely hálás anyagot nyújt a kiállítás rendezőinek.

Dicsérettel említhetjük fel, hogy ezt a hálás anyagot eléggé fel is használták a rendezők és a jövő hó 2-ikán megnyíló kiállítás érdemes lesz nemcsak a megtekintésre, de a tanulmányozásra is. Igaz nem nagy az egész vállalat: kiállítóinak száma csak másfélezer körül van, épületei ideiglenes jellegűek, de ez utóbbi években rendezett vidéki kiállításokkal minden tekintetben ki fogja állani a versenyt.

A kiállítás tágas téren és hozzá esat-lakozó parkban a Maros partján úgy van elhelyezve, hogy az kellő közepén van a városnak s annak főterétől néhány lépésnyire menve, a kiállítás díszes főkapuja elé jutunk. A nagy iparsarnoknak — 2000 □ méter teretogató helyesarnok — négy tornyán lengő trikolort nappal, villamos reflektorokat este a főteréről, mely Andrássy Gyula gróf nevét viseli, látni lehet.

Ezen iparsarnokon kívül még hat nagyobb és tíz kisebb épületből áll a kiállítás, melynek tekvése igen kedvező s mely különösen az egyes kiállítási csoportok elhelyezése tekintetében sikerült. A mezőgazdaság és kertészet, a bányászati és az agyagipar, a gazdasági eszközök és gépek, a borászati és szeszipari termékek, az erdészet, a kocsigyártás, a méhészet külön-külön csarnokokkal és pavilonokkal nyertek s azok mindenikébe gyűlnek már az aradi, arad megyei, békési, csanádi, hunyadi, temesi, torontál- és krassószörényi megyei kiállítók tárgyai. Külön területen helyeztetnek el az állatkiallítások, melyekre szeptemberben kerül a sor, s az ipartestületnek a kiállítással szomszédos palotája első emeletén a pótkiallítás, a művészeti és régészeti tárgyak és a szabadságharcai ereklyék kiállítása.

Ez utóbbi csoportokról szólna, konstatahatjuk, hogy azok igen gazdagok lesznek becses darabokban. Az utolsó csoport a dolog természetéből folyólag országossá vetetvén, a hazai intézetek, testületek és magánosok vetekedtek egymással, hogy a birtokukban levő kincsekét az e alkalomra Aradra menő idegeneknek bemutatassák; a szabadságharcnak sok eddig ismeretlen ereklyéje lesz itt kiállítva, melyek kétségkívül magokra vonják a közfigyelmet.

De gazdagok az ipari csoportok is. Arad és Temesvár kiváló iparain kívül, a kik az ipari fejlettségnek immár magas színvonalán állanak, a vidék iparossága nagy számban küld tárgyakat a kiállításra. Különsen két csoportja lesz igen gazdag, vidéken alig várt meglepő hatású: a vas-és fémipari és a bútóipari. A műlakotás- és pompás darabokban lesz bemutatva, hogy pedig Aradon a lakberendezési ipar mily nagy haladást tett az utóbbi évtizedben, arról tizenegy interieur teend bizonyosságot.

Megfelelő tér lett engedve a kiállításban a háziiparnak, mely hazánk délkeleti részében meglehetősen fejlettségnek örvend és igen sok családnak ad kenyeret. Ezt az osztályt a kiállítás bizottsága a népmese érdekében akképen bővítette ki, hogy tizenegy szobafülkében a különböző népviseleti

és lakviszonyokat is bemutatja. Lesz arad megyei magyar szoba, csanádi megyei tót-szoba, békési megyei, hunyadi megyei, torontáli, krassószörényi szobák, melyek berendezése és alakjai körül csoportosítottak az illető nép háziiparának készítményei. Ily mértékben az ethnographia a háziiparral kapcsolatban eddig vidéki kiállításokon felőle nem volt.

E gazdasági csarnokban négy gazdasági egyesület: az aradi, a békési, a csanádi és a hunyadi mutatják be gazdag rollektiókban az ország legálódottabb részének termelését, a II. csoportban a nemcs érc-és fém-, valamint a kő-és szénbányászatiak lesznek gazdag gyűjteményei, a csinos és izléssel épült erdészeti pavilonban pedig a délvidek erdészeti-és fatermelésének viszonyait ismerkedhetünk meg.

Az egész terület villamos fényvel világítottatik s a kiállítás parkban állandóan katonai zenekar fog játszani.

A kiállítást az eddigi diszpozíciók szerint Baross Gábor kereskedelmiügyi miniszter augusztus 2-ikán nyitja meg. Ugyane napon veszi kezdetét a kereskedő ifjak országos kongressusa, míg a méhészek országos közgyűlése aug. 15-ikén, az ipartestület kongressusa pedig szeptember 7. és 8-ikán lesz megtartva. Ezeket kívül több összejövetel s nagyobb mérvű tömeges kirándulás van tervben.

A kiállítás bizottsága gondoskodott, hogy az odaérkező idegenek kényelmese és jutányos elhelyezésben részesüljenek. E czélból szállásiroda létesített, melynek hátszó szoba van bejelentve és nyilván tartva. Az iroda a pályaudvaron lesz, hol az érkező idegenek azonnal szállásigények kaphatnak. A lakás kérdése tehát senkinek se okozhat aggodalmat, a ki a közelebbi időben Aradot meglátogatni szándékozik.

Megemlítjük végül, hogy a kiállítással sorsjárték van kapcsolatban, melynek hétézer forint értékű nyereseményei közül az első 300 db arany érteket képvisel. Az 50 kros sorsjegyet bizonyára nagy kelendőségnek fognak örvendeni.

Mindent összevéve, megnyitásra váró aradi kiállítás egyike lesz ama regionális kiállításoknak, melynek megtekintése melegen ajánlatos mindazoknak, kik közgazdasági törekvéseink időről-időre bemutatni szokott eredményeiről érdeklődnek s kik egy szépen fejlődő vidéki nagy várost olyankor kívánunk megismerni, midőn az ország népe ott ad egymással találkozót.

KÜLÖNFÉLÉK.

— A közigazgatási bizottság f. július hó 11 én Lestár Péter kir. tanácsos polgármester előnkéte alatt tartott üléséből a következő közérdekű adatokat közöljük: A város házi pénztárának forgalma június hóban a következő volt: a háztartási alapnál bevétel 36,357 frt 51 kr., kiadás 24,018 frt 57 kr., az iskola alapnál bevétel 22,464 frt 05 kr., kiadás 8763 frt 80 kr.; a kőút alapnál bevétel 278 frt 70 kr., kiadás 53 frt 84 kr.; a közmunka alapnál bevétel 4497 frt 16 kr., kiadás 2614 frt 37 kr.; a tisztviselői nyugdíj alapnál bevétel 1689 frt 60 kr., kiadás 1295 frt 26 kr.; a kórház alapnál bevétel 2080 frt 33 kr., kiadás 0; a szegény alapnál

zavaromban, csak azt tudom, hogy megölettem a leányka derekát és tova röplőtünk.

Mintha lepékét tartottam volna karjaim között, oly könnyen tánczolt.

— Valóban, nem érdemlem e kegyet.

— Szép, hogy elősmeri. De mért is nem jött ön hozzám, hisz megengedtem önnek, és ön megkapta üzenetemet. Ne is tagadja, mert barátja, kit hozzám küldött, elárulta önt.

— Meg fogom neki köszönni.

— Majd meglátjuk! Tudja meg, hogy büntetésül az egész hölgyválaszra letoglatom önt.

— Büntetni akar és jutalmaz.

— Ne bókoljon, mert itt hagyom.

— Ne, ne tegye! Hisz oly boldog vagyok itt, közelében.

— Már? Hisz most először beszél velem.

— Szívet sem hallottam csak két szép szemét láttam és már megszerettem s most, hogy ezüst hangját hallom — imádom.

— Ön megcsalt engem. Azt írta, hogy nem tartozik a hízelgők közé, s minden második szava bók. Ha ezt tudtam volna, nem kértem volna fel önt.

— Miért tette hát?

— Kíváncsiságból. Azt hittem, hogy ön nem jön hozzám és ösmeri akartam azt az embert, a ki azt meri állítani, hogy még nem volt boldog. Látja mily öszinte vagyok. De menjünk ki, itt oly meleg van.

Kimentünk a kerthe, hol a tánczótl szokottnál pirosbab leánykával fel s alá sétáltak a gesztenyefák alatt.

Egészen meglepedkezünk arról, hogy hol vagyunk, s míg a teremben vigan folyt a táncz, tovább csevegtünk:

— Való az a mit ön írt? Csakugyan nem volt boldog?

— Anyám! Gerőfyt a hosszú évek sem tudták velem megszerettni, míg hogy Darvas urat megszeressem, ahhoz elég volt egy peroz, — mert az igazi szerelmet nem lehet erőltetni, az magától születik egy pillanat alatt és él, míg meg nem szünteti a halál.

— Ó leányom, hisz én örömet adom reátok áldasomat, de...

— Tudom, — kiálték közbe, észrevéve, hogy mit akar mondani, — a vagyon, az állás... de arról majd csak holnap beszélünk. Jer most édes Erzsikém, — drága menyasszonyom, ne töltsük az időt hiába. Mienk az éj, a holnap már a gondoké lehet.

Ime, kedves barátom, ez a hölgyválasz története, és mondhatom Erzsikém jól választott, mert hogy másnap beszélgetésem a mamával jól végződött azt látható a mellékelt meghívóból.

Azt is tudom már most, hogy miért tartozom én Kossuth Lajosnak kétszeres hálával?

Először neki köszönhetem hazánk függetlenségét, másodsor pedig, ha Kossuth nem lett volna, akkor Kossuth-ünnep sem lett volna, ha Kossuth-ünnep nem lett volna, én nem találkoztam volna Erzsikémel, ha pedig Erzsikével nem találkoztam volna, akkor most nem lennék boldog.

Tehát én boldogságot Kossuth Lajosnak köszönhetem.

Éljen!

Eljőjj ám a lakodalmamra!

Isten veled! Öiel barátod. Darvai A.

bevétel 247 frt 04 kr., kiadás 0; a városház építési alapnál bevétel 47 frt 90 kr., kiadás 0; a szentkirályi erdő alapnál bevétel 5187 frt 47 kr., kiadás 878 frt 80 kr.; a Rudolf laktanya alapnál bevétel 13,417 frt 88 kr., kiadás 184 frt 95 kr.; a csatornázási alapnál bevétel 391 frt 90 kr., kiadás 25 frt 64 kr.; a szabályozási alapnál bevétel 871 frt 99 kr., kiadás 76 frt 52 kr. A városi adópenztár június hónap bevett összesen 5273 frt 39 krt. A közbiztonság állapota júniusban következő volt: a személybiztonság egy esetben, a vagyonbiztonság pedig három esetben támadtatott meg. A kir. p. ü. igazgatóság jelentése szerint a f. évi június hó végéig esedékes volt 184,210 frt 65 kr. egyenes adó; erre befizetett 103,775 frt 16 kr., s így maradt hátralék 80,435 frt 49 kr., a mely eredmény a múlt év ugyanezen szakában elért bevételeznél 933 frt 96 krral kedvezőbb. A tisztifővros jelentése szerint az egészségügyi állapot június hónap kielégítő volt; leggyakrabban fordultak elő az emésztési szervek hurutos lólyos bántalmái és a kisdéké behurujta, mely a szokottnál is sürűbben észleltetett. A városi kórházban ápolottak 39 beteg; ezek közül gyógyult 18, javult 2, gyógyulatlanul távozott 3, meghalt 3, ápolás alatt maradt 13. A szegényházban tartózkodó városi szegények száma a hó végén volt 84, a házon kívül élelmezett 110 szegény. Az élelmezés mindig kielégítő volt.

Gr. Pejaheovich Miklós halála. Gr. Pejaheovich Miklós, a negyedik hadtest parancsnoka és vezénylő tábornok Budapesten, meghalt Gasteinben e hó 6-án éjjel, szívizéhihűdésben. Csak e hó 5-én reggel utazott el Bésből Gasteinba, hol hosszabb időt akart tölteni. Az elhunyt a budapesti főparancsnoki állást b. Edelshem-Gyula nyugalomra vonulása után foglalta el. Egyike volt a legérdekesebb alakoknak az osztrák-magyar hadseregben. A félkeze vezénylő tábornok, kinek az uralkodó kegye megengedte, hogy jobb oldalán hordja és balkezevel foghassa a kardját, rendkívül megkapó jelenség volt úgy az életben, mint parancsnoki működése közben. Tetőtől talpig gavallér és minden ízében katona. A hadsereg körében ép úgy tisztelték, a mint szerették a bátor katonát és az egyenes jellemű parancsnokot: a társadalmi életben pedig nagyra becsülték a gavallér férfit. Az urakodónak egyik legbizalmasabb embere volt. Jobb karját mint a 9-ik huszárezred parancsnoka, az 1866-iki osztrák-porosz háborúban vezette el. Attóltek s ennek következtében levágni kellett. Még csak 57 éves volt. Fia volt az 1887-ben elhunyt gróf Pejaheovich Péter horvát miniszternek, anyja pedig Eszterházy Franciska grófnő. A holttestet Szlavóniába, a családi sírboltba szállították.

A községi tanítótestület törvény adta jogánál fogva az iskolaszéke rendszerint három képviselőt küld, hogy ott ok tanítóársáik érdekeit képviseljék. A héten megajított választásból, ily képviselőül: V. Kiss József, Váry Lajos és Kerekes József küldettek be az iskolaszéke. Kívánjuk, hogy e fontos állásukat mindenha küldök teljes megelégedésére töltsék be.

A kecskeméti rabegyző egylet által fentartott fogháziskolában a tanév befejeztetvén, az évről vizsgálat f. hó 19-én szombaton d. u. 4 órakor a törvényeszkű fogház helyiségében nyilvánosan fog megtartatni, melyre az egylet tagjait, valamint az érdeklődő közönséget az úton is tisztelettel meghívja az elnökség.

A székfői nyári fürdő látogatottsága. A fürdő vezetőség kimutatása szerint, a székfői nyári fürdőben, június hó 26-tól július 10-ig vagyis 15 nap alatt 1134 felnőtt egyén és 486 gyermek fürdött; a külső 2 kros fürdőt ezen idő alatt 2100 ember használta.

Halalozás. Mely megilletődéssel vesszük hírt a pótolhatlan vesztéséről, mely Bagi László, árvászeki elnököt és családját érte. Veje: Faludi József, ki az árvászeki elnök úr leányát a helybeli róm. kath. nagytemplomban, még csak mult hó 16-án vezette oltárhoz, f. hó 5-én két héttel szenvedés után meghalt. Váratlan halálának oka az volt, hogy esküvője után hat nap mulva domboegyházi jöbarátainak tiszteletére estélyt rendezett és ekkor meghűtötte magát. A boldogult hült teteme f. hó 7-én helyeztetett örök nyugalomra a domboegyházi sírkertben. A temetésen és engesztelő sz. misén megjelentek: Lonovics esanámgyeji főispán, a járási főszolgabíró, több környékbeli nagybirtokos, a szomszéd községek papjai, jegyzői; 3 házseg előjárósága és népe, mi teljes bizonyítéka annak, hogy a boldogult Csánámgyeiben köztisztelet- és szeretetben állott. A melyen süjtött család megrendülő gyászát enyhítse a városzerte nyilvánuló közérzetét, melyben mi is színtelen osztozunk. Az elhunyt haláláról a következő gyászjelentést tettük: Özv. Faludy Józsefné szül. Bagi Terka mint hitves, Faludi Mátyás és neje Knorrhalt Borbála mint szülők, Faludy József, Béla, Dezsőke mint gyermekek és ezek nagyszül-

lei: Zabojszky Mihály és neje: özv. Szabados Jenőné sz. Faludy Mariska, Faludy Károly h. jegyző mint testvérek; Bagi László Kecskeméti t. h. város árvászeki elnöke mint após, Dr. Bagi Béla jogakadémiai tanár, Bagi Juliska férj. Szabó Misénié, Bagi Mariska férj. Bódogh Lajosné, Bagi Lenke férj. Tary Endréné, ifj. Bagi László joggyakornok mint sógorok és sógorok, valamint számos rokon és jóbarát nevében megrendült szívvel tudatja forrón szeretett férje, jó fiuk, gondos apa, áldozatkész testvér, vő, sógor és jó barát Faludy József, domboegyházi körjegyző úrnak, élete 38-ik évében, második házassága harmadik hetében az Úr Isten megfoghatlan határozatából súlyos betegségben töltött két héti szenvedés és a halotti szentségek átjatos és öntudatos felvétele után 1890. júl. 5-én történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 7-én fogtak a róm. kath. szertartása szerint a m. domboegyházi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent mise áldozat f. hó 7-én fog a Mindenhatóknak bemutatattani. Legyen áldott emléke! Legyen könnyű neki a föld! M. Domboegyháza, 1890. júl. 6-án.

Esküvők. Muraközy Sándor, városnok főmérnöke f. hó 9-én Budapesten esküdött örök hűséget Vajkay Kornél, kisasszonynak, Vajkay Károly, kir. itélő táblai elnök kedves és művelt leányának. — Tegnaptartotta esküvőjét Bakty Albert, népbanki jegyző Kemény Matild kisasszonnyal, társadalmunk egyik kedves tagjával. Zavartalan boldogság és kölcsönös meglegedés kísérje frigyüket!

Hymen. Sághy Mihály jöhrü fiatal ügyvéd barátunk folyó 7-én váltott jegyet Nagy-Körösön Bakos Linka kisasszonnyal, özv. Bakos Ambrusné bájos leányával. Tartós boldogságot és meglegedést kívánunk a kölcsönös szereteten alapuló frigyre.

Halalozások. Öszinte részvételt vettük a következő gyászlapokat: Alulírottak mély fájdalommal jelentjük, szeretett édes anyánk, illetőleg nagyanyánk és anyósunk özv. Bankós Zsigmondné nemes Kovács Juliánna asszonynak életének 82 ik. bús övegységének 10-ik évében hosszas szenvedés után, végegyengülés következtében történt elhunytát. A boldogult hült letemei f. hó 11-én délután 5 órakor fogtak a csongrádi nagy-útezi 95. számú házból, a reform. egyház gyászszertartása szerint, a felsőtemetőben, örök nyugalomra tetetni. Kecskeméten, 1890. július hó 10-én. Béke havmaira! Bankós Eszter és férje Csabay Imre, Bankós Sándor és neje Fornet Etelka, Bankós Eleonóra és férje Leitner Sándor, Bankós Gyula és neje Leitner Irma, mint gyermekeit. Bankós Ida és férje Köry Antal, Csabay Béla, Dr. Csabay Géza, Csabay Gyula, Csabay Kálmán, Csabay Károly, Bankós László, Bankós Gizella, Leitner Izabella, mint unokái. — Klingert Sándor mint férj, Falta Sándor mint édes apa, Dr. Falta László névelés és gyermekeivel, Falta Lajos, Falta Lidia és Dr. Falta Pál mint testvérek illetőleg sógorok, a maguk s számos rokonaink nevében fájó szívvel tudatják a felejtethlen telesség, a hálás jó leány, szerető testvér- és rokonnak Klingert Sándorné szül. Falta Mariskának élete 24-ik, boldog házassága 2-ik évében hosszas szenvedés után folyó évi július hó 10-ikén d. u. 5 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei f. hó 12-én d. u. 5 órakor fogtak — a VII. tized, Katona-útea 71. sz. a. szülői háztól — az ágost. évang. egyház gyászszertartása szerint a vasút melletti sírkertben örök nyugalomra tetetni. Kelt Kecskeméten, 1890. július 11. Áldás és béke lengjen a korán elhunyt halmvai felett!

A budapesti operaszínház tagjaiból alakult férfi négyes-dalkör Bo dorfi Soma, m. kir. operai kar-igazgató vezetése mellett f. hó 1-én és 3-án hangversenyt rendezett Cseglédén, f. hó 5-én pedig Nagy-Körösön. A művészek úgy Cseglédén, mint Nagy-Körösön kitüntető szivességgel fogadták; fellépésüket azonban anyagi siker nem jutalmazta.

Nyári multság. A helybeli fiatal kereskedők Katona Dezső kezdeményezésére folyó hó 6-án a városi műkterben nyári multságot rendeztek, mely úgy anyagi, mint erkölcsi tekintetben, méltó befejezője volt az idény multságainak. A multság sikere dicserőre válik a rendezőségnek, mely mindent elkövetett, hogy azt biztosítsa: szép és nagyszámú közönség vett benne részt; a négyesekét 40 pár táncolta, a táncz a legjobb kedélyhangulatban csak reggeli től 4 órakor ért véget. A hölgyek közül jelen voltak: Aig Károlyné, Cserekyei Károlyné, Cserekyei Lajosné, Csokolgy Endréné, Dékány Mihályné, Fekete Mihályné, Fodor Istvánné, Gyenes Gyuláné, Halassy Gyuláné, Harkay Józsefné, özv. Inoka Mihályné, Kéri Menyherthné, Koricsánszky Jánosné, Lázár Sándorné, özv. Mészáros Lajosné, özv. Nyúl Jánosné, Panthó Gergelyné (Nagy-Körös),

Parragh Gedeonné, Papp Ferenczné, Pócsy Györgyné, Szokoly Mihályné, Szöke Ferenczné, Tóth Ferenczné, Vágó Lászlóné, Vajda Károlyné (Nagy-Körös), özv. Vajda Pálné, Vértess Józsefné, özv. Zombory Kálmáné, Cserekyei Ida, Csernai Terike (Félegyháza), Dékány Rózsa, Fehér Margit Fehér Matild, Fekete Ida, Halassy Ilonka, Harkay Aranka, Harkay Mariska, Hollósy Rózsa, Katona Mariska, Koricsánszky Ilonka (Budapest), Lázár nővérek, Lestár Gizella, Mészáros Tini, Móczár Mariska (Félegyháza) Muraközy Erzsike, Muraközy Juliska, Panthó Mariska, Panthó Teraksa (Nagy-Körös), Papp Ilonka, Sándor Irma, Szeles Lina, Szél Juczika, Szöke Irén, Till Mariska, Vajda Erzsike, Vajda Margit (Nagy-Körös), Zombory Ida, Zombory Lujza.

Nyilvános köszönet. A kecskeméti kereskedő ifjúság július 6-iki nyári multságán jötekönyv célzra felülfizetni sziveskedtek: Gyenes S. és Fiai 5 frt 60 kr., Fejér István 2 frt 20 kr., Böka Zsigmond 2 frt, N. N. 2 frt, Békésy Sándor 1 frt 40 kr., Biró István 1 frt, Brachfeld Vilmos 1 frt, Dragolovich József 1 frt, Falta Lajos 1 frt, Harkay József 1 frt, Vértess József 1 frt, Fodor István 60 kr., Dékány Gyula 50 kr., özv. Nyúl Jánosné 50 kr., Szurmai József 20 kr., Köröczey József 20 kr., összesen: 21 frt 20 kr. Fogadják szives adományaikért köszönetünket. Kecskeméti, 1890. júl. 9. A rendező bizottság.

Nyilvános köszönet. A kecskeméti kereskedő ifjúság által f. hó 6-án rendezett nyári multság tisztja jövedelmeként 38 frt 48 krt. juttatott hozzánk annak rendezősége által egyesületünk betegsegélyző alapja javára, melyet a kijelölt célzra fordítva, azért a kereskedő ifjúk egyesülete nevében hálás köszönetünknek adunk kifejezést. Kecskeméti, 1890. július 12. Hacker Lajos elnök, Behr Dezső pénztárnok.

Népmozgalmi kimutatás. A tisztifővrosi hivatal kimutatása szerint a folyó évi június hó 29. napjától július 5-ig született 34 gyermek, ez idő alatt elhalt 28 egyén! ekként a népesség 6-al szaporodott. A lefolyt félévben összesen 1135 gyermek született, ez ezen idő alatt történt 710 halálzással szemben a szaporulat 425.

A zóna a Dunán. A Duna gőzhajózási társaság új személytarifájának, mely július 7-én lépett életbe, már a magyarországi részét is kihirdették. Az új díjszabás előbb az eddiginél s a vasutakénál jó s szomszédos zónáknál egyformák a díjak a völgy- s a hegyjárásban, a többieknél a hegyjáratiak olcsóbbak. Négy útirányra osztották fel az egész Dunát s a zónák hossza s az egységárak közt jelentéktelen a különbség. A 25 kilométernyi ingyen podgyászt ezúttal is fenttartják s a tulajdósi számitásánál is lesznek könnyítések. Az új tarifa szerint Budapestről Passaubá, az első osztályban 8 frtot (vasúton 17 frtot), a másodikban 4 frt 80 krt (vasúton 12 frt 30 krt) kell fizetni; Bécsbe az első osztályú helyen 4 frtot (vasúton 8 frtot), a másodikban 2 frt 40 krt (6 frt 30 kr), a harmadikon 1 frt 60 krt (4 frt). Győrre 2 frt 80 krt, 1 frt 80 krt s 1 frt 20 krt; Komáromba 1 frt 80 krt, 1 frt 25 krt s 80 krt. Újvidékre 6 frt 60 krt, 4 frtot s 2 frt 60 krt; Belgrádba 6 frt 60 krt, 4 frtot s 2 frt 60 krt. Orsovára 8 frt 40 krt, 5 frtot s 3 frtot. A hajózás tehát csakugyan igen olcsó lesz.

A budapesti állami középiskolába a beiratás szeptember hó első napjától 10-ig tart. Ezen intézetbe a 15 éltévüket betöltött ifjak közül felvételtnek: a) Azok, a kik az iparos tanulók számára szervezett iskola 3 évi tantfolyamát bevégezték, s legalább is jó osztályzatú bizonyítványuk van. b) Azok, a kik a polgári iskola, gymnasium vagy realiskola négy első osztályából jó osztályzatú bizonyítványt nyertek. c) Iparossegdek és mindazok, a kik az a) vagy b) pontban kívánt készültégüket felvételi vizsgálat útján bizonyították. Altalában megkivánatják, hogy a belépni kívánó növendék az általa választott szakcsoportbeli iparágban már előre gyakorlatot szerzett, s legalább is azon két havi nyári szünet alatt, a mely után a középiskolába akar lépni, a gyakorlatban foglalkozott legyen, és ezt hatóságilag hiteltelt bizonyítvánnyal igazolja. Az intézet végbizonítványra gőpészeti, vegyszeti, fémvasipari és faipari szakosztályok tanulónak jogot ad a szakjok körébe tartozó s képzéséhez kötött iparágak üzésére; az építészeti szakosztály tanulói pedig a végbizonítvány alapján három évi gyakorlati működés igazolása mellett jogosítva vannak a kömves-, kőfa-, ragó és az ácsmesterség gyakorlására. Azon tanulók, kik valamely közép-iskola négy első osztályának sikeres elvégzése után lépnek az intézetbe, s itt a három évi tantfolyamot szüntelen sikeresen végzik el, a katonai szolgálatnál az egyéves önkéntesség kedvezményében részesülnek. A budapesti áll. középiskola igazgatósága.

A m. kir. pénzügyminiszterium f. évi 1650. sz. alatt kibocsátott körendelete folytán közhírré tétetik, miszerint az 1882. évi január 1-éről keltezett 1 osztr. ért. forinrtól szóló régi államjegyek a budapesti m. kir. központi állampénztárnál 1892. évi június hó 30-ig úgy fizetéseknem mint az újban kibocsátott 1 frtos államjegyeket való kioserelés végett teljes értékükben elfogadotnak. Az 1 frtos régi államjegyek ilyeten kioserelése a jelzett határpénnyel vagyis 1892. évi június 30-ig a „Budapesti közlöny” f. évi június hó 29-én megjelent 148. számában közzétett hirdertmény értelmében a pénzügyigazgatóságok székhelyén levő m. kir. adóhivatalok közvetítése útján is eszközölhető. Kecskeméten, 1890. július 10-én. Tóth István h. polgármester.

Nemzetközi baleset ellen biztosító-részenyrtársaság. Ezen az „Adria” biztosító-társulat pártfogása alatt trieszti és bécsi első rangú pénzerök által 600,000 forint teljesen befizetett részenyrtókével alapított társaság, mely üzleti működését a Lajtán túl már megkezdette, azt a magyar korona országaira is kiterjesztette és magyarországi képviselével az „Adria” biztosító-társulatnak Podmaniczky Frigyes báró vezetése alatt álló magyarországi osztyályát bízta meg. Az iparnak az utóbbi években Magyarországon történt nagyszabású fejlődése, valamint a zónatarifa behozatala óta a vasúti személyközlekedésnek minden várakozást felülmúló rohamos emelkedése úgyszólván kényszerűséggel utal a baleset ellen való biztosítás általános igénybevételére. — A Nemzetközi baleset ellen biztosító-részenyrtársaság ezen követelményeknek egy módozatokban gazdag és legkedvezőbb feltételeket nyújtó programmal igyekszik megfelelni, s így nem csodálható, hogy a magyarországi képviselétől már is számos biztosítási ajánlat érkezett be. — A kiváló hírnévként örvendő anyaintézet kitünő ügynöki hálozata áll a Nemzetközi baleset ellen biztosító-részenyrtársaság rendelkezésére, mi által ezen társaságnak a legszebb jövő helyezhető kilátásba. Kecskeméti ügynökég Vári Gusztáv úrnál.

Emke emlékkönyv. Az Emke ez évi közgyűlés emlékére Radnóti Dezső szerkesztésében igen díszesen kiállított emlékkönyv fog megjelenni. A könyv számára hazánk legelsőrangú írói ígérték közleményeket. Rákosi Jenő magyar geniuszról írt belé ragyogó stílyú hosszabb cikket, mely méltán fog mindenütt feltűnést kelteni. Ábrányi Emil, hazánk legfényesebb poétája, az új magyar himnuszban az előbbre vitt nemzeti eszmének hódol. Rudnyánszky Gyula lelkes és hévvel az Emke lobogóról, a nemzeti társadalom e symbolmárol fog verset írni. Jakab Ödön az Emke jelvényét, a gyopár éneklé meg. Következzen ezután az Emke vezérlo feriatöltő hosszabb vagy rövidebb, de mind a magyarság eszméjének hódoló cikkei. Képbén lesz bemutatva a központi tisztikar. Az első tiszteleti tagok. Az Emke díszes és magyarországi asszonyai által ajándékozott lobogója. — A gazdag tartalmú könyv mindezek mellett csak 60 kr., mely összeg az egy-egy Radnóti Dezső szerkesztő nevére Kolozsvárra (főter 23. sz.) legelőszérűben postautalványon előre beküldendő. A tiszta jövedelem az egyesület vagyonát gyarapítja és ezért is, hisszük, hogy a magyar közönség meleg pártolásában részesedik a nagybecsű művet. A kik gyűjtő levelet óhajtanak kapni, forduljanak a szerkesztőhöz.

A magyar orvosok és természetvizsgálók 1890. évi augusztus 16-tól 20-ig Nagyváradon tartják XXV. vándorgyűléseit. Fél százados multja e vándorgyűléseknek legjobban bizonyítja azt, hogy ez intézmény — mely éppen az alkalommal ünnepli a fél század fordulóját — fontos tényező hazánk kulturális életében; fontos tényező volt régebben is, fontos ma is. Mindenütt, hol az intézmény fenn áll és virágzik külföldi összes mivel államában úgy mint nálunk, az orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlései hathatós rögöit képezik századunk legnagyobb vívmányának: a természetudományok haladásának és terjedésének. Ezen vándorgyűlések képezik az alkalmat, melyen az élő szó közvetlenségével sikerül a természetudományok hatását a társadalom legkülönbözőbb állású egyéneire érvényesíteni. A tudomány és a pszéző életkel kiapadhatatlan forrásai lévén ezen vándorgyűlések hazánk életében annyira beilleszkedtek, hogy legnagyobb hazánkfiait találjuk ezen 50 év letorgása alatt azok élén. Az egyesület együtt szeretné látni e gyűlésen Magyarországi tudományos celebritásait, az egészségügy derék munkásait, hazánk gyakorló orvosait és a nagy művelt közönség mindazon tagjait, kikben a tudomány becsülése vidám életkedvellyel egyesül.

A hortobágyi pusztá 40,000 kataszteri holdas legelőjére az idén kihajtott lóbaszjóságok száma összesen 45,990 db. Ez a szám az összeszámolás óta még néhány száz darabbal szaporodott. Legtöbb, azaz 22,525 volt a juh, aztán 17,779 szarvasmarha stb. —

Az idén szarvasmarhát és sertést körülbelül 3000 drból kevesebbet hajtottak ki, mint a múlt évben. A lovak és juhok száma azonban nem kevesedett. E nagy vagyont képviselő sok gulya, ménes, nyáj 31 számadó gulyásra, csikóra s ugyannyi számadó juhásra van bízva, a kiknek hatásköre alá számos bójtár tartozik. A jószágértő gazdaközönségre a múlt évben a városi pénztára 73,000 frt legelőadót vetett ki.

— **Lapunk szerkesztője** a mai napon két hétre elutazott. Távolléte alatt a lap szerkesztését Dr. Szombathy István, főreáliskolai tanár úr vezeti.

Ü Z L E T.

Kimutatás a kecskeméti takarékpénztár 1890. évi június havi forgalmáról.

Bevétel:

Pénztárállás május 31-én	27,657 frt. 87 kr.
Betételek számláján	146,440 „ 66 „
Külfelvé díjak számláján	570 „ 98 „
„ kamatok számláján	9,298 „ 65 „
Váltók számláján	144,247 „ „
Magánváltó számláján	603 „ „
Jelzálog kölcsön számláján	11,672 „ „
Előleg számláján	32 „ „
Ingatlan jövedelem számláján	210 „ 69 „
Összesen	340,722 frt 85 kr.

Kiadás:

Visszaítetett betét és tők. kamat	159,177 frt 68 kr.
Kifizetett folyó kamat	1,127 „ 60 „
Váltókra	147,080 „ 91 „
Magánváltó	1,090 „ „
Jelzálog kölcsön	13,800 „ „
Üzleti költség	84 „ 63 „
Igaz. t. díj, tisztv. és szolga fizetése	541 „ „
Ing. jövedelem számla terhére	31 „ „
Pénztárállás június 30-án	17,790 „ 03 „
Összesen	340,722 frt 85 kr.

Vasúti menetrend (érvényes 1890. június 1-től).

Budapest—Kecskemét között:

Személyvonat	Budapestről indul	7 óra 45 p. reggel
	Kecskemétre ér.	10 „ 48 „ d. e.
Omnibuszonat	Budapestről ind.	12 „ 20 „ delb.
	Kecskemétre ér.	4 „ 4 „ delnt.
Express-vonat	Budapestről indul	1 „ 40 „ delnt.
	Kecskemétre ér.	3 „ 20 „ delnt.
Omnibusvonat	Budapestről indul	3 „ 35 „ este.
	Kecskemétre ér.	7 „ 15 „ este.
Személyvonat	Budapestről indul	7 „ 15 „ este.
	Kecskemétre ér.	10 „ 35 „ éjjel.
Express-vonat	Budapestről ind.	9 „ 30 „ éjjel.
	Kecskemétre ér.	11 „ 32 „ „

Kecskemét—Budapest közt:

Személyvonat	Kecskemétről ind.	4 óra 9 p. regg.
	Budapestre ér.	7 „ 20 „ regg.
Omnibuszonat	Kecskemétről ind.	5 „ — „ regg.
	Budapestre ér.	8 „ 35 „ regg.
Omnibusvonat	Kecskemétről ind.	8 „ 9 „ regg.
	Budapestre ér.	11 „ 55 „ delb.
Express-vonat	Kecskemétről ind.	12 „ 27 „ delb.
	Budapestre ér.	2 „ 19 „ d. u.
Személyvonat	Kecskemétről ind.	5 „ 28 „ d. u.
	Budapestre ér.	8 „ 30 „ este.

Piaci árjegyzék.

1890. július 27-én.

Tiszta búza métermasszáknként	7.30 krtól 7.50 krig.
Kétszer	6.40 „ 6.60 „
Hozs	5.80 „ 6. „
Arpa	5.80 „ 6. „
Zs	7.90 „ 8. „
Tengeri kecskeméti mm.	5.90 „ 6. „
Tengeri búzai	5.90 „ 6. „
Köles métermasszáknként	5.10 „ 5.20 „
Krumpli	1.70 „ 1.80 „
Szén	1.80 „ 2. „
Szalma	— .90 „ 1. „
Szalonna	— .50 „ — .56 „

Felolós szerkesztő: HABINA JÁNOS.

NYILTÉR.

Egész selyem mintázott könnyű szövetekeket (toulard) 1 frt 20 krtól 3 frt 90 krig méterenként (körülbelül 450 különféle rajzban) egész ruhákra vagy darabonként portó- és vámenesen küld **G. Heeneberg** (os. és kir. udvari szállító) gyári raktára **Zürichben**. Minták postafordultával. Levelekre 10 krajczár bélyeg kell.

Szilágyi Róza — Veiszberger Bertalan

Kecskemét Szabadka jegyesei.

Borivóknak, kik a bort savanyúvá tennék, azokat retik vegyíteni, mindezek előtt a **MATTONI-FELÉ GISSHÜBLER** készítményét használni. **SZAVANYÚ-KUT** ajánlható. E víz közömbösíti a bort savat és az általánosan kellemes, ingerlő mellékírt ad, amikélt, hogy azt fektetve tartandó.

Nagy-körösi-útoza 232. szám alatti házamban egy bolthelyiség

mellékszobával és kirakattal kiadó.

Egyszermind közhírré teszem, hogy gyáramban kitűnő minőségű **eczetszesz** kicsinyben is jutányos ár mellett kapható. Kiváló tisztelettel

140 (1-1) **Fleischman Samu.**

Egy jó nő **tanonczul** azonnal felvétetik **Rivészy János** cukrászdájában Kecskeméten.

Ragályos **száj- és körömfájás** ellen legbiztosabb óvszer a **CREOLIN,** melyet kitűnő minőségben ajánl **Szavoszt Alphons** magkereskedése és gazdasági cikkek üzlete **Budapest, V., Arany János-útoza 11. sz.**

NB. Czégem a nagyméltóságú m. kir. földművelési miniszterium 50,927. számú rendeletével a hatóságoknak ajánlva 136 (4-2)

Minden dohánygyárban és dohányüzletben. **LE HOUBLON** a valódi **KA-PAPIR** **CAWLEY és HENRY TÓL** PÁRISBAN **1888. K. PÁRSI VILÁGKIÁLLÁS ÉZDÉT-ÉREM.** **FŐVÁROST KAN-TZ OTTÓ és társaihoz BECSBEN.**

Meghívó.

A kecskeméti gazdasági gőzmalom társaság az általa építtetni tervezett **gőz és kádfürdő** létesítése tárgyában — a folyó évi márczius hó 30-án tartott közgyűlés idevonatkozó határozata alapján — **folyó július hó 13-ik napján délelőtt 10 órakor,** saját malomépületi helyiségében tartandó rendkívüli közgyűlésre a t. részvényeseket tisztelettel meghívom.

Szapponos István, ig. elnök.

Bécs, 1873. Budapest, 1885. Eszék, 1889. N.-Palánka, 1887. London, 1878. Erdem-érem. Nagy diszokl. Diszoklevél. Arany-érem. Diszoklevél.

CSIK JÓZSEF oszák, és kir. kizárólag szabadalmazott **első szerelmi portland-cement és vízhatlan mészgyár** **BEOSINBAN.**

Központi iroda és raktár: **BUDAPESTEN, V., Rudolf-rakpart 8.**

A t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbírtokosok, községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építőközönség kényelmére **Kecskeméten GYENES S. és FIA fűszer- és vaskereskedő urakkal** raktárt tartok, hol saját gyártyomású **Portland-cement és vízhatlan mész** folytonosan legjobb s egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldötök. 77 (30-12)

Páris, 1867. Kecskemét, 1872. Ujvidék, 1875. Szeged, 1878. Triest, 1883. Bronz-érem. Ezüst-érem. Arany-érem. Erdem-érem. Arany-érem.

Nyomatott Kecskeméten, Tóth Lászlónál. 1890.

ERTESSÍTÉS.

Van szerencsem a n. é. közönséget érteiteni, miszerint a városi javadalmi bizottság engedélye folytán **PALACZK-SÖR** raktárt tartok és így nálam a nap bármely szakában mindenkor friss sör kapható, még pedig **Kőbányai sör üvegenként 20 kr. Pilseni sör „ 25 kr.** Legalább 6 üveg rendelésénél a sört házhoz szállítatom. Ajánlom továbbá jól felszerelt **ásványvíz raktáramat is.**

Héjjas Mihály. 100 (0-7) Búza-piacz-tér.

Hirdetmény.

Czethalban — a nyíri magán birtokok és a czethali szőlők között hosszan benyúló 90 hold **szőlőültetésre alkalmas homokföld,** két-két holdas területű 44 részletben, örök áron eladati rendeltetett; s az eladásra f. évi **július hó 30-ik** napján reggel 9 órakor a helyszínen nyilvános árverés fog tartatni, melyre venni szándékozik, minden egyes részlet után beteendő 10 frt bánatpénzzel ellátva annak kijelentésével hivatnak meg, hogy az összejevételi hely a Sz. Tóth Imre-féle szőlővel les.

Értesítetnek továbbá, venni szándékozik, hogy a vételár — amennyiben 100 frtot meghalad — 6% kamat fizetése mellett, 10 év alatt is törleszthető.

Kecskemét, 1890. július 10.

142 (3-1) **Gazdasági hivatal.**

Máriazelli gyomor cseppek legbiztosabb gyógyszer minden gyomor bajnak.

Utolérhetlen hatású az étvágytalanság, gyomor gzenesség, bizos lehet, avanyu felbőgés, szél rökedés, (Kolkia) gyomor hurut, gyomor ágcs, gyomor homok és dara képződés, túlságos ényakiasodás, sárgaság, únyor és hányinger esetében, megszűntetia a főfájást (ha az a gyomor elrontásától származik) gyomor gőrcsőt, kemény széklet, székrekedést, az étel s itall túlterhelést gyomortól kitűzött, által a hálfogókat, s gyogyt lep, vese, máj és aranyeres bántalmakat. — Egy üvege ára, használati utasítással együtt 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Központi széküldési raktár: Brády Károly gyógyszerüzletre Kremser (Morva ország).

Óvást! A valódi Máriazelli gyomor cseppek sok félekepen utánoztatnak s hamisítanak, s ezért valódiak gyanant csak azok fogadtassanak el, melyek üvege, egy vörös, s a felet vörösgyngyel ellátott papírra van csomagolva, s melyek mellett használati utasítás az, is fel van tüntetve, hogy az Kremserben, tőzök H. Könyvnyomdájában nyomtatottak.

A Keményzsékés és székrekedés ellen, évek óta legjobb használatnak bizonyult labdacsoK, is, sokféle kepen hamisítanak, melyek üvege, egy vörös, s a felet vörösgyngyel ellátott papírra van csomagolva, s melyek mellett használati utasítás az, is fel van tüntetve, hogy az Kremserben, tőzök H. Könyvnyomdájában nyomtatottak.

Máriazelli LabdacsoK. A Keményzsékés és székrekedés ellen, évek óta legjobb használatnak bizonyult labdacsoK, is, sokféle kepen hamisítanak, melyek üvege, egy vörös, s a felet vörösgyngyel ellátott papírra van csomagolva, s melyek mellett használati utasítás az, is fel van tüntetve, hogy az Kremserben, tőzök H. Könyvnyomdájában nyomtatottak.

Kecskemét: Katona Zsigmond és Molnár Pál, Izsákon: Farkas Ignác, Nagy-Kőrösi: Molnár István, Uj-Kécsken: Vég László gyógyszerüzletben. 220 (43-40)

Hirdetmény.

Vágójárásban — az állami szőlőtelep és a Sárközy kisasszony-féle, jelenleg Policzer testvérek földje között, a legközelebb eladott szőlőföldek folytatásában 2—3 holdas területekre osztott 31 részlet szőlőnek való homokföld eladása elrendeltetvén; az eladásra f. évi **augusztus 5-ik napján reggel 9 órakor** a helyszínen nyilvános árverés fog tartatni, melyre venni szándékozik, minden egyes részlet után beteendő 10 frt bánatpénzzel ellátva annak kijelentésével hivatnak meg, hogy az összejevételi hely a Policzer tanya előtt les.

Egyben értesítetnek venni szándékozik, hogy a vételár — amennyiben 100 forintot meghalad — 6% kamat fizetése mellett, 10 év alatt is törleszthető.

Kecskemét, 1890. július 10.

143 (3-1) **Gazdasági hivatal.**

Hirdetmény.

A ballószegi iskolától délre eső, s a Kőrán-köz folytatásáig terjedő részben, 2—7 holdas területekben kiosztott, s összesen 20 részletet tevő 66 holdnyi, **szőlőültetésre alkalmas homokföld** örök áron eladandó levén; az eladásra f. évi **július 29-ik napján reggel 9 órakor** a helyszínen nyilvános árverés fog tartatni, melyre venni szándékozik, minden egyes részlet után beteendő 15 frt bánatpénzzel ellátva annak kijelentésével hivatnak meg, hogy az összejevételi hely a ballószegi iskolánál les.

Kijelentetik továbbá, hogy a vételár — amennyiben 100 frtot meghalad — 6% kamat fizetése mellett, 10 év alatt is törleszthető.

Kecskemét, 1890. július 10.

141 (3-1) **Gazdasági hivatal.**

Van szerencsem a n. é. közönség becesis tudására hozni, hogy a nagy-halasi-útoza 12. sz. a. (színház udvarán) **kárpitos üzlet** nyitottam, hol minden e szakmába vágó munkák, úgymint: **szalongarnitúrák, ebédő és háló divanok, ottomán, szalon, lószőr és szeg-raszmatracsoK** a legjutányosabb árban a legújabb divat szerint elkészítetnek. Elvállalok továbbá mindenemű öcska bútorok javítását a legjutányosabb árban. Számos éveken át több fővárosban tett tapasztalásom folytán azon szerencsés helyzetben vagyok, hogy a legmagasabb igényeknek is megfelelek. A n. é. közönség becesis pártfogását kéri tisztelettel

Farsang Flórián, kárpitos és díszítő.

313. 1890. **Árverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezenel közöze teszi, hogy a kecskeméti kir. törvényszék f. é. 4962., 4963., 4965., 4967. és 4964. számú végzésével Darányi Ferenc ügyvéd által képviselt Sz. Tóth Mihály és Sz. Tóth Mihályné; valamint önképviselésben Sz. Tóth Márton ügyvéd együtt foglaltatott feladatok részére, **Sz. Tóth Antal** alperes ellen 250 frt, 75 frt, 120 frt, 120 frt, 575 frt öt rendbeli tőke követelés és jár. erejéig elrendelt kötelezési végrehajtás folytán alperestől eladott és 640 frtra becsült ingóságokra az árverés előrendeltetvén, annak Dávid Bertalan, Hetz Izidor, Messik testvérek cég, Hajós Ade és t. cég felügyelők részére is, a mennyiben azok árverési jogot nyertek volna, — alperes 4-ik tizede Kaszapitca, 112. szám alatti kereskedési helyén leendő megtartására határidővel folyó 1890-ik évi **július hó 17-ik** napjának d. e. 8 órája tíz óráig, a mikor a bíróság fel foglalt balti szerelvények, fűszerárúk, szeszcs italok, keserű víz, pálinka és ecetkezet, gyűjtővillák, kocsikendők, festékek és egyéb ingóságok a legfőbb let közzétett készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsúron által is eladati fognak.

Felhívotnak mindazok, kik az előzvezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző költégtetéshez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korában eszközöltetett volna, és az a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, előbbi-éket bejelentéseiket az árverés megkezdése előtt kiküldöttük vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottak. Kelt Kecskeméten, 1890. évi július hó 3. napján.

Lukács László, kir. bír. végrehajtó.